

Idea: Lehti kiertää koko koulun

• Äidinkieli:

•- **Aikamuodot.** Pareille jaetaan sanomalehdestä yksi juttutyyppejä käsiteltäväksi (uutinen, henkilöhaastattelu, arvostelu, kolumni, pääkirjoitus, yleisönosastokirjoitus). Katsotaan, missä aikamuodossa mikäkin juttutyyppejä on kirjoitettu ja pohditaan, miksi tämä aikamuoto valittiin. Tämän jälkeen parit muuttavat jutussa käytetyt verbit toiseen aikamuotoon. Arvioidaan, miten jutun sävy muuttui. (Keskisuomalainen.)

- **Myyttiset miehet ja myyttiset naiset I.** Tutkikaa kreikkalaisia jumaltaruja, palauttakaa mieleenne tuttujen satujen ja Kalevalan hahmoja, miettikää kirjallisuuden, elokuvan ja sarjakuvien sankareita. Listakaa erilaisia sankarityyppejä ja yritäkää löytää niille vastaavuuksia eri mainosten miestyypeistä. Pohtikaa, miksi löytämissänne mainoksissa on haluttu viitata myyttiin tai myyttiseen hahmoon. Millaisten ominaisuuksien, millaisten käsitysten tai aatteiden kantajina myyttiset miehet mielestänne esiintyvät. (Tani 2002, 33.)

Kielet

- **Opaskirja tai kartta paikkakunnalla vierailevalle turistille.** Etsikää ruokapaikkojen, erilaisten vapaa-ajan tilaisuuksien, kulttuuririentojen ilmoituksia jne. Ryhmitelkää ilmoitukset selkeäksi helposti luettavaksi ja houkuttelevaksi oppaaksi. Kiinnittäkää huomiota opaslehtisen ulkoasuun. (Tani 2002, 12.) Selventäkää ilmoituksen ohessa vieraalla kielellä, millainen palvelu tai tapahtuma on kyseessä.

Maantieto

- **Uutiskatsaus.** Tilaa eri lehtiä maksuttomasti opetuskäyttöön muutaman päivän ajalta. Seuraa uutisia laittamalla nuppineulan kartalle aina, kun kunta tai maa mainitaan sanomalehdessä. Lopuksi katsotaan, mistä maista/kunnista uutiset kertovat ja mitkä ovat aliedustettuja.

Terveystieto

- **Mainoksen mieskuva.** Pohtikaa, onko perinteinen mieskuva muuttumassa, kun ilmoituksissa on nykyisin yhä useammin hyvännäköisiä, vähäpukeisia miehiä esimerkiksi alushousuja mainostamassa. Mille kohderyhmälle tuollainen alushousumainos on suunnattu: miehille itselleen vai heidän vaimoilleen tai tyttöystävillään? Esiintyykö miehiä havaintojenne mukaan muissa mainoksissa tai rooleissa, joissa heitä aikaisemmin ei ole nähty? Poimikaa esimerkkejä lehdistä. Pohtikaa toisenlaisen mieskuvan taustalla olevia yhteiskunnan ja/tai ajattelutavan muutoksia. (Tani 2002, 37.)

Yhteiskuntaoppi

- **Tasa-arvoisia valintoja?** Oppilaat selvittävät päivän uutistarjonnan tasa-arvoisuutta. Tehtävänä on laskea, kuinka monta miestä ja naista lehdessä haastatellaan? Missä rooleissa miehet ja naiset ovat lehdessä? Kuinka monta nuorta ihmistä haastatellaan ja missä yhteydessä? Entä vanhat ihmiset? Kuinka moni maahanmuuttaja saa äänensä kuuluviin lehdessä?

Kuvataide

- **Onko kuva totta?** Käykö kuvasta ilmi, mistä se on peräisin ja kuka sen on ottanut? Pohtikaa, onko kuva otettu aidosta tilanteesta vai onko tilanne lavastettu? Poseeraavatko kuvattavat? Jos kuva on tehty tietokoneella, siinä kuuluu lukea: kuvamanipulaatio tai käsitelty kuva. (Keskisuomalainen)

- **Uutiskuvan rajaaminen II.** Valitkaa sanomalehdestä uutiskuva. Liimatkaa se piirustuspaperille ja laajentakaa kuvaa kuvitellen, mitä jää kuvan ulkopuolelle. Tehkää useita eri versioita. (Keskisuomalainen)

- **Ammatteja.** Leikkaa lehdestä kuvia ihmisistä, jotka työskentelevät erilaisissa ammateissa. Jaa kullekin oppilasparille yksi kuva. Pari laatii listan siitä, minkälaisia ominaisuuksia tai kokemuksia ammatissa työskenteleviltä vaaditaan. Mitä negatiivisia ja mitä positiivisia seikkoja eri ammatteihin yhdistetään? (Pehkonen ym. 2005, 31.)

Oppilaanohjaus